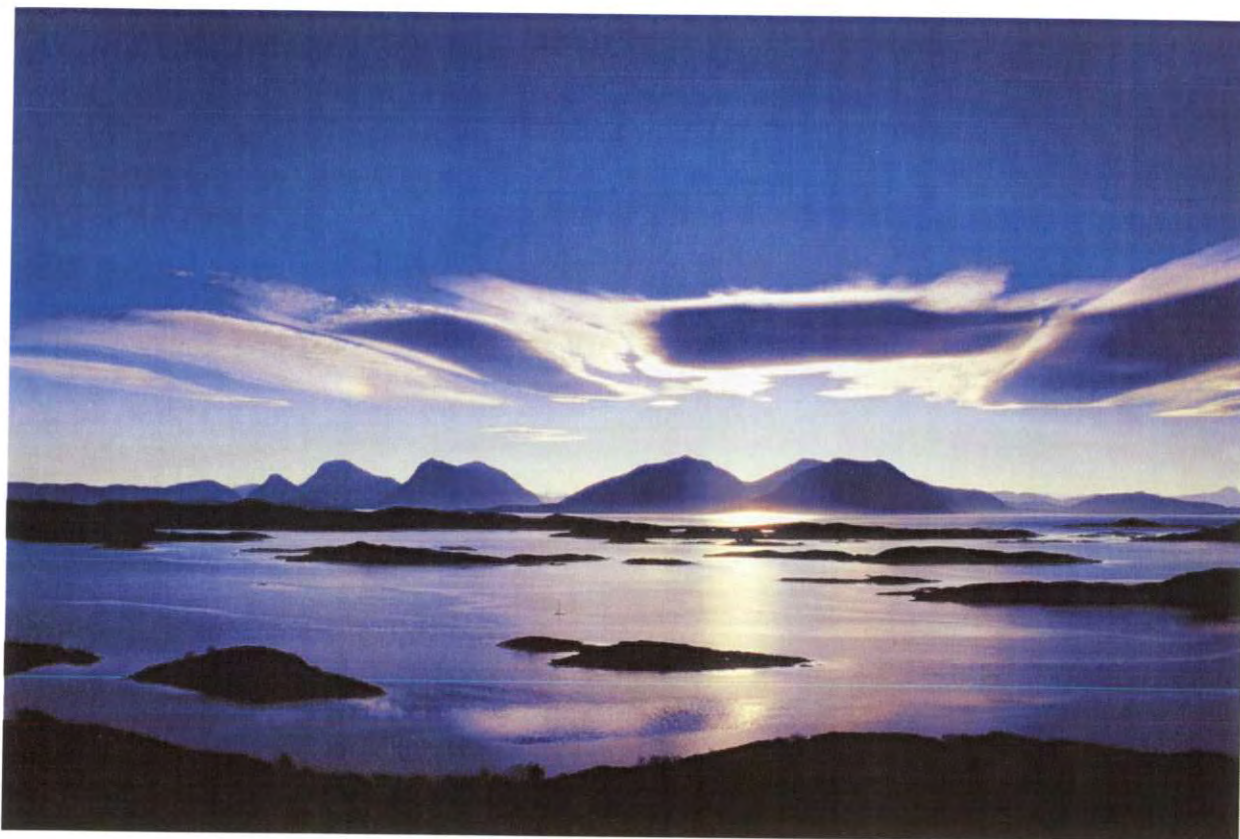

Smøla – øy i et hav av muligheter

SMØLA KOMMUNE

**KOMMUNEPLAN 2007 – 2019
SAMFUNNSDEL**

Kommunestyret 6.2.2007 sak 0008/07

Kommuneplan for Smøla 2007-2019

Utgiver:
Smøla kommune
Rådhuset
6570 Smøla
Telefon 71 54 46 00
Telefaks 71 54 46 01
www.smola.kommune.no
e-post: postmottak@smola.kommune.no

Prosjektleder:
Kjerlaug Marie Kuløy

Foto:
Wigdis Wollan

Innhold

SAMMENDRAG.....	4
FORORD	5
1. KOMMUNEPLANLEGGING	6
1.1 Hensikt og mål med planen	6
1.2 Oppbygging av kommuneplanen	6
1.3 Organisering av planarbeidet.....	7
2. PLANFORUTSETNINGER.....	9
2.1 Generelle nasjonale utviklingstrender.....	9
2.1.1 Sentralisering av befolkningen	9
2.1.2 Overgang fra jordbruk og industrisamfunn til kompetansesamfunn.....	9
2.1.3 Sentralisering av risikokapital og eierskap.....	10
2.2 Regionale utviklingstrender.....	10
2.2.1 Befolkningsgrunnlag og befolkningsutvikling	11
2.2.2 Utdanningsnivå og næringskompetanse	11
2.2.3 Næringsstruktur og sysselsetting	12
2.2.4 Kommunikasjon og samferdsel.....	12
2.3 Smølas utfordringer.....	13
2.3.1 Egenart og ressursgrunnlag.....	13
2.3.2 Befolkningsutvikling.....	14
2.3.3 Næringsstruktur og sysselsetting	15
2.3.4 Kommunikasjon og samferdsel.....	16
2.3.5 Kommunen som organisasjon.....	16
2.3.6 Kommuneøkonomi	17
2.3.7 Interkommunalt samarbeid.....	18
2.3.8 Samfunnssikkerhet og beredskap.....	18
2.3.9 Konklusjon: Smøla kommune som samfunnsutvikler.....	19
3. MÅL OG STRATEGIER.....	22
3.1 Infrastruktur og kommunikasjon.....	23
3.2 Samfunnsutvikling og bolyst	24
3.3 Næringsutvikling.....	25
3.4 Helse og omsorg	27
3.5 Oppvekst.....	28
3.6 Smøla Kommune som organisasjon og tjenesteyter	29
4. VEDLEGG	30
4.1 Kommunestyrets vedtak	30
4.2 Kommuneplanprosessen	31

Figurliste

Figur 1: Kommuneplanens oppbygging.....	6
Figur 2: Organisering av planarbeid.....	7
Figur 3: Kart over kretsinndeling.....	8
Figur 4: Befolkningsutviklingen på Nordmøre 1951 – 2003.....	11
Figur 5: Folkemengde på Smøla 1995 – 2005 og framskrevet fra 2006 – 2025	14
Figur 6: Befolkningsfordeling på Smøla etter kjønn og alder i prosent 1.1.2005.....	14
Figur 7: Befolkningsstruktur 2004 i prosent (Kilde: Statistisk Sentralbyrå 2006).....	15
Figur 8: Arbeid / inntekt i Smøla kommune.....	15
Figur 9: Antall sysselsatte personer på Smøla.....	16

SAMMENDRAG

Kommuneplan for Smøla 2007 – 2019, inneholder både en samfunnsdel og en arealdel. Sammen utgjør disse den langsiktige delen av kommuneplanen og er førende for all planlegging og utvikling i kommunen.

Planforutsetninger

Planforutsetningene er en analyse av trender og utviklingstrekk på det nasjonale, regionale og lokale nivå, samt innenfor sentrale områder som direkte eller indirekte påvirker levekårsforholdene til Smølas innbyggere. Denne analysen er lagt til grunn for å klargjøre hvilke forutsetninger og utgangspunkt samfunnsutviklingen på Smøla står ovenfor og pekt på viktige utfordringer i planperioden:

- Utfordringer knyttet til Smølas geografisk utgangspunkt med tanke på kommunikasjon og samferdsel, samt til ressursgrunnlaget som ligger til grunn for næringsutvikling.
- Videreutvikle en levedyktig kommune gjennom samfunnsutvikling, bolyst og livskvalitet. Dette inkluderer et samlet tilbud av opplevelser, sosiale vilkår, trygghet, natur- og kulturkvaliteter o.l.
- Nedgang i befolkningstallet og skjev kjønnsfordeling.
- Utfordringer knyttet til videreutvikling av næringsstruktur og å øke sysselsettingen.
- Kommunikasjon og samferdsel i og i tilknytning til kommunen.
- Kommunen som organisasjon har flere utfordringer; som tjenesteyter, som tilrettelegger av virksomhet og som utvikler av lokalsamfunnet.
- Kommunal økonomiske drift og forvaltning har utfordringer i å opparbeide en forsvarlig økonomisk handlefrihet og tilby tilstrekkelige tjenester.
- Videreutvikle mulighetene for interkommunalt samarbeid for å bevare faglig kompetanse og styrke tjenestetilbudene.

Utfordringene henger nøye sammen med hverandre og er gjensidig avhengig av hverandres utvikling. En god samfunnsstyring forsterker kravet til kommuneplanen som strategisk plan for utviklingen av kommunen både som samfunn og som organisasjon.

Mål og strategier

For å møte utfordringene nevnt ovenfor, er det satt opp ulike hovedmål og strategier for dette. Ut i fra dette er det krystallisert ut 6 hovedmål med tilhørende strategier:

1. Infrastruktur og kommunikasjon
2. Samfunnsutvikling og bolyst
3. Næringsutvikling
4. Helse og omsorg
5. Oppvekst
6. Smøla kommune som organisasjon og tjenesteyter

Hovedmålene gjenspeiles i det ønskede framtidsbildet vi har for kommunen:

- Et næringsliv med bedrifter av ulik størrelse og karakter, ulik utdanningsnivå og kompetanse, både de med lang tradisjon og nyetablerte bedrifter.
- Velutviklede grender der det er ønskelig å bosette seg med gode levekår og trygghet.
- Gode natur- og kulturtilbud i en kommune som tar ansvar for miljøet.
- God infrastruktur og gode kommunikasjonstilbud
- Tilfredsstillende helse- og sosialtilbud som dekker alle gruppers viktigste behov.
- Barn og unge med livsverd og framtidstro. Gode skole- og barnehage tilbud.
- En kvalitetsbasert tjenesteproduksjon for lokalsamfunnet, hvor forvaltningsansvaret skal være fokusert på fleksibilitet og service.

FORORD

Smøla – øy i et hav av muligheter. Visjonen for Smøla kommune gjenspeiler vårt ønskede framtidssbilde av kommunen. Det at Smøla er en av få øykommuner i Norge ser vi på som positivt, tross for de utfordringene som ligger i den geografiske lokasjonen har vi også mange muligheter for videreutvikling innenfor samtlige sektorer.

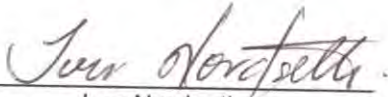
Det eneste vi med sikkerhet kan si om fremtiden er at lite eller intet vil forbli slik det er i dag. Vi kan like det eller ikke. Uansett bør vi ha et bevisst forhold til endringene, gjerne før de inntreffer. Derfor skal det i hver kommune utarbeides en kommuneplan, jmf. kommuneloven § 5 og plan- og bygningsloven § 20-1. Kommuneplanen er et overordnet, strategisk styringsdokument som er styrende for kommunens øvrige delplaner og styringssystemer. Gjennom kommuneplanen sier kommunestyret hvilke utviklingslinjer det vil arbeide etter. Kommuneplanens arealdel er kommunestyrets virkemiddel for å styre den langsiktige, fysiske samfunnsutviklingen.

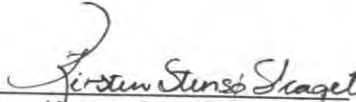
Det er viktig å synliggjøre de politiske prioriteringer og utfordringer innenfor et utvalg av sentrale områder. Kommuneplanen skal gjenskape de holdninger, verdier og kvaliteter kommunen vil at Smøla skal preges av i årene framover. Kommuneplanen skal sammenfatte de mål som den politiske ledelse har satt for utviklingen av Smøla, og hjelpe både innbyggere, de folkevalgte og administrasjonen til å se de store linjene i årene fremover. Planen, og diskusjonene rundt den, vil også være et godt redskap for å skape engasjement og interesse for lokaldemokratiet.

En av utfordringene som Smøla står ovenfor er å holde en overordnet og langsiktig profil for kommuneplanen. På den ene siden skal man være visjonær, langsiktig og peke på utfordringer, uten å være høytflygende. På den andre siden skal man unngå å være for detaljert og kortsiktig. Derfor utarbeides detaljerte og mer handlingsorienterte delplaner. Når det gjelder handlinger og tiltak vil det være opp til den enkelte samfunnsaktør og bidragsyter å konkretisere disse. Smøla kommune vil gjennom egen virksomhet, handlingsplan / økonomiplan og årsbudsjett synliggjøre kommunens konkrete handlinger og tiltak.

Kommuneplanen for Smøla kommune 2007 - 2019 ble vedtatt i kommunestyret 6. februar 2007 sak 0008/07. Planen skal rulleres i 2011, eventuelt ved ny kommunestyreperiode.

Iver Nordseth
Ordfører

Kirsten Stensø Skaget
Rådmann

Denne kommuneplanen er utarbeidet i tråd med plan- og bygningsloven, alle kjente og relevante statlige lover og pålegg, samt aktuelle føringer fra fylket.

1. KOMMUNEPLANLEGGING

Kommuneplanen skal benyttes til politisk styring av ressurs- og arealutnyttelse i kommunen, samt gi retningslinjer for en ønsket utvikling. Planen skal legges til grunn for detaljplanlegging og beslutninger slik at den samlede innsatsen fører fram mot et felles langsiktig mål.

1.1 Hensikt og mål med planen

Kommuneplanens hensikt er å samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utviklingen i kommunen. Planen omfatter dermed både kommunen som organisasjon og samfunn, hvor lokalbefolkningen i sin helhet har sterk innflytelse i planleggingen.

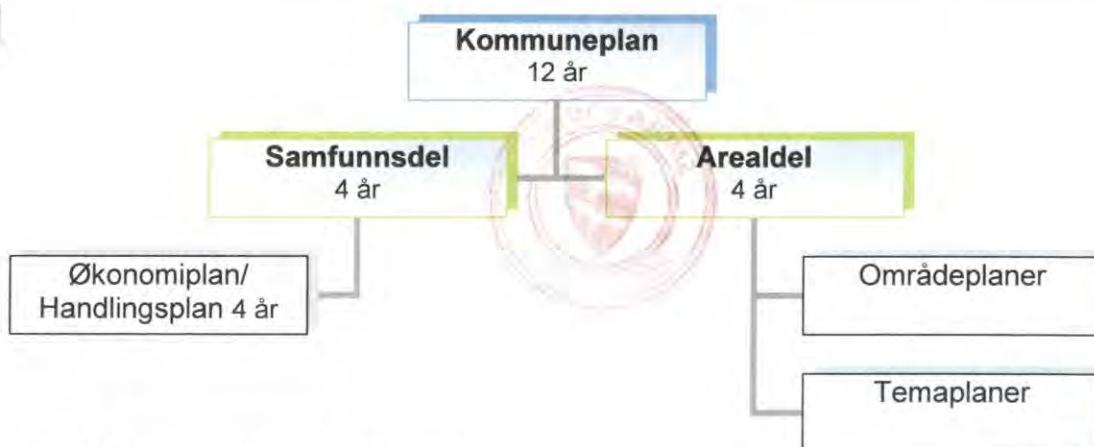
Målsetningen er å utarbeide et plandokument med grunnlagsinformasjon, hovedmål og delmål som gjør det mulig å styre kommunens utvikling i et lengre tidsperspektiv enn det enkelte årsbudsjett, samt beskrive prosedyrer for behandling av fremtidige planbehov. Videre er det en målsetning at behandlingsprosessen for kommuneplanen sikrer delaktighet og eierskap til planen og på denne måten sørger for gjennomslagskraft.

1.2 Oppbygging av kommuneplanen

Kommuneplanen skal ha en langsiktig del og en kortsiktig del.

Den langsiktige delen består av en samfunnsdel og en arealdel med 12 år tidshorisont som rulleres minst en gang hver kommunestyreperiode, første gang 2011. Langsiktig del gir strategiske mål for utviklingen i kommunen, plan for disponering av kommunens arealer og naturressurser, samt retningslinjer for planlegging innenfor sektorer, tjenester og virksomheter.

Den kortsiktige delen omfatter et samordnet handlingsprogram for sektorenes virksomhet de nærmeste år, og består av kommunedelplaner og økonomiplan. Kommunedelplanene skal rulleres hvert 4 år, mens økonomiplan skal rulleres årlig.

Figur 1: Kommuneplanens oppbygging

For å sikre tilbakeføringer av kunnskaper og erfaringer har kommunen et rapporteringssystem som består av årsregnskap, tertialrapporter og årsrapporter. Behandlingen av disse gir styrings- og endringssignaler som tas inn i plandokumentene ved rulling. Eksisterende kommunale delplaner skal tilpasses kommuneplanen ved rulling og være i samsvar med kommuneplanens mål og retningslinjer. Endringer av reguleringsplaner søkes innpasset i rullingene av arealplanen hvert 4. år.

1.3 Organisering av planarbeidet

Kommuneplanen skal etter plan- og bygningslovens intensjoner til enhver tid være aktuell. Den skal omfatte alle virksomhetsfelt, også statens og fylkeskommunens ansvarsområder.

Smøla Kommune organiserer kommuneplanarbeidet i samsvar med Plan- og bygningslovens §§ 9-1, 9-2, 9-3, 10-1 og 20-1 og 20-2. Kommunestyret er kommunens øverste organ i planleggingen og skal fastsette de overordnede mål og strategier for utvikling av kommunen som organisasjon og samfunn, areal- og ressursdisponering, samt målsetninger i sektorenes handlingsprogram.

Åpenhet, innsyn, dialog og deltagelse er viktige ambisjoner for planleggingsprosessen etter plan- og bygningsloven. Det var derfor viktig for Smøla kommune å legge til rette for, og sikre aktiv deltagelse og tidlig medvirkning fra innbyggere, politikere, lokale organisasjoner og fagmyndigheter. Dette kvalitetssikret prosessen for å skape en bedre tilpasning mellom det kommunale tjeneste- og servicetilbudet og det reelle behovet for slike tjenester. Kommuneplanen skaper medvirkning fra innbyggerne som en viktig arena for kunnskapsinnhentning og læring.

Formannskapet er kommuneplanutvalg og har det politiske ansvaret for den fortløpende planprosessen. Rådmann har det administrative ansvaret for fremdriften av planleggingen. Prosjektleder har ansvaret for selve utførelsen av planen og avholde de møter som er oppsatt, samt rapportere jevnlig til kommuneplanutvalget og prosjektansvarlig. Referansegruppene er inndelt i en intern og en ekstern gruppe, og har ansvaret for utformingen av planen sammen med prosjektleder. De interne referansegruppene består av Rådmannens ledergruppe og de sektorinndelte hovedutvalgene. Den eksterne gruppen skal gjenspeile lokalsamfunnet med hovedfokus på primærnæring.

Figur 2: Organisering av planarbeid

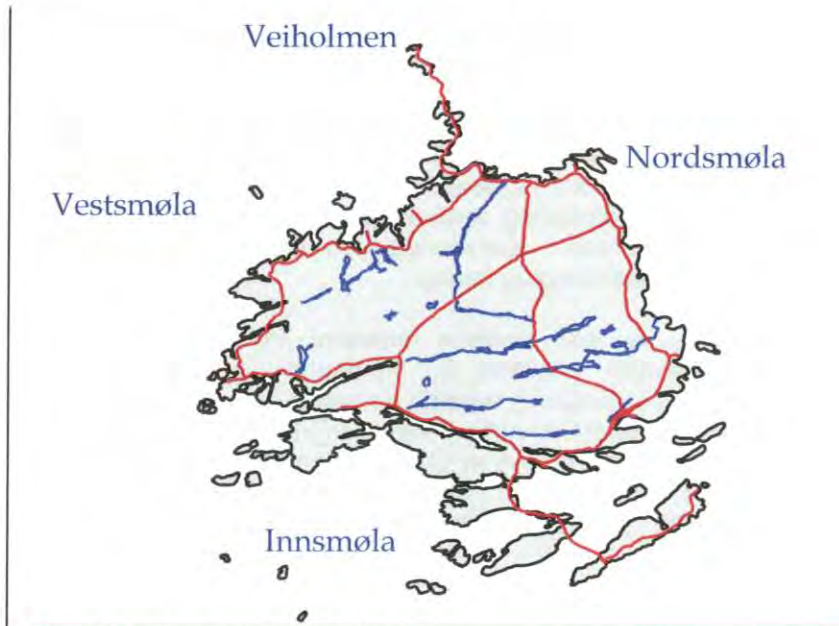
Referansegruppene består av hovedutvalgene i Smøla kommune og den administrative leder. Disse representerer sine fagfelt i henhold til både samfunnsdelen og arealdelen i kommuneplanen, og den administrative leder rapporterer til prosjektleder og rådmannens lederteam.

Den eksterne referansegruppen skal gjenspeile lokalsamfunnet og være representert fra ulike lag og foreninger i kommunen. Det ble valgt ut 7 lag/foreninger med arealbruksinteresser mens de resterende lag og foreninger var høringsparter i saken. Disse lag og foreningene ble invitert til å delta som arbeidsgruppe, men det var kun Smøla Næringsforening som kom med innspill til planen:

- Smøla Fiskerlag
- Sør-Smøla Fiskerlag
- Veiholmen Fiskerlag
- Smøla Bondelag
- Småbrukerlag
- Grunneierlag
- Smøla Næringsforening

Grendamøter

Det ble avholdt grendamøter i de 4 kretsene hvor grunneiere, lokalbefolkning og andre interessenter kunne komme med innspill om planens utforming i henhold til arealbruksbestemmelser innenfor hver krets. Dette for å få en mest mulig bredde i arbeidet med planen og for å sikre lokal forankring og eierskap til planen. Smøla er delt inn i de 4 skolekretsene:

Figur 3: Kart over kretsinndeling

Grendamøtene ble arrangert på samfunnshus i grendene. Samtlige møter ble avholdt i mai måned for å unngå sommerferie, samt at for å sikre best mulig lokal medvirkning før forslaget ble sendt på høring. På denne måten vil lokalbefolkningens meninger komme sterkere frem, samt at de får medbestemmelsesrett før planen utredes og sendes på høring.

For ytterligere informasjon og oversikt over viktige milepæler i kommuneplanprosessen, se for øvrig vedlegg 4.2.

2. PLANFORUTSETNINGER

Dette kapittelet har som formål å klargjøre trender og utviklingstrekk på det nasjonale, regionale og lokale nivå, samt innenfor sentrale områder som direkte eller indirekte påvirker levekårsforholdene til Smølas innbyggere. Dette for å klargjøre hvilke forutsetninger og utgangspunkt samfunnsutviklingen på Smøla står ovenfor.

2.1 Generelle nasjonale utviklingstrender

Det norske samfunn er i utvikling, og en region som Nordmøre blir hele tiden påvirket av sterke utenforliggende krefter som regionen ikke selv har innflytelse over. Slike krefter kan dels være tunge samfunnsmessige utviklingstrekk, nasjonalt og internasjonalt. Dels kan det også være rammebetingelser gitt av staten eller overnasjonal myndighet, som for eksempel hvordan staten organiserer sine regionale forvaltning og funksjoner.

2.1.1 Sentralisering av befolkningen

Sentralisering av befolkningen i Norge har skjedd på alle nivåer i samfunnet i mer enn 50 år og viser ingen tegn til å avta i styrke. Snarer tvert i mot. Årsakene og forklaringsfaktorene bak sentraliseringen i Norge er bredt sammensatt, men følgende faktorer er svært viktige:

Endringer i næringsstruktur og næringspreferanser er trolig en av de viktigste forklaringsfaktorene bak sentraliseringen. Det tradisjonelle bosettings- og sysselsettingsmønsteret skapte grunnlaget for Nordmøres kommunestruktur, tettstedsstruktur og kommunikasjoner, men er nå raskt i ferd med å forsvinne. Andre preferanser er blitt viktigere når en ikke lenger er avhengig av naturgrunnlaget. Folk velger i stedet yrke ut i fra forhold som jobbersikkerhet, inntektsnivå og personlige ønsker, og går i økende grad inn i tjenesteytende næringer med høyere lønnspotensielle enn primærnæringene. Slike næringer er ofte lokalisert i tettsteder og byer, og påvirker dermed valg av bosted. Sentraliseringen vil dermed øke.

Endring i bostedspreferanser og krav til service. Stedstilknytningen er ikke like viktig for folk som før. Mange velger i dag sitt bosted på grunnlag av livsfase, karrieremuligheter og personlige preferanser. Ungdom ønsker i økende grad å bo i byer med gode studentermiljøer og jobbmuligheter, med lav sosial kontroll og kulturelle tilbud. Yngre barnefamilier ønsker bosted med gode jobbmuligheter, trygge oppvekstmiljøer for barn og oversiktlige sosiale forhold. Eldre voksne blir enten boende i sitt lokalmiljø eller flytter inn i leiligheter i større byer med bredere og mer varierte tilbud. Over tid vil disse bosettingspreferansene i betydelig grad endre bosettingsmønsteret i Norge.

Endringer i utdanningsnivå er en tredje faktor bak sentraliseringen. En svært stor andel ungdom flytter bort fra sine lokalsamfunn for å ta utdanning. Utfordringen ligger i det å få ungdom tilbake etter endt utdanning, noe som igjen krever et større jobbmarked med bredt fritids- og kulturtilbud. I praksis er det velstandsutviklingen i samfunnet som bidrar til å øke sentraliseringen.

Totalt sett behøver ikke sentraliseringstrendene å påvirke Nordmøre og Smøla i ytterligere grad, selv om bosettingsstrukturene endres. Det er allikevel viktig at en har gode, langvarige prosjekter eller tiltak for å skape en attraktiv arena for ungdom, slik at de skal kunne ha muligheten til å flytte tilbake hvis ønskelig.

2.1.2 Overgang fra jordbruk og industrisamfunn til kompetansesamfunn

Overgangen fra jordbruk og industrisamfunn til kompetansesamfunn påvirker spesielt den sosiokulturelle utviklingen på Nordmøre. I landbruket ventes sysselsettingen å halveres fram til 2020, og med en desentraliserende struktur i landbruket vil dette føre til nedlegging av jordbruksareal, betydelig nedgang i produksjon samt forvitring av landbruksnæringens støtteapparat. Dette vil igjen føre til en betydelig svekkelse av landbrukets posisjon som kulturbærer i kommunene.

I industrien ventes fortsatt nedgang i sysselsettingen, særlig innenfor kraftkrevende industri, og trolig også skipsbyggingsindustri og næringsmiddelindustri. Dette gjør industrien mindre viktig for samfunnsutviklingen enn tidligere og fører gradvise endringer i samfunnsstrukturene.

Det vokser stadig fram nye samfunnsstrukturer og nye kulturtrekk i samfunnet, dels knyttet mot offentlig sektor, og dels mot tjenesteproduksjon, informasjonsteknologi med mer. De nye næringene stiller langt større krav til utdanning, noe som igjen henger sammen med befolkningens økte utdanningsnivå. Bosettingskvaliteter og kommunal service blir viktigere enn tidligere, og satsning på kultur og kulturelle møteplasser mer sentrale. Ved at en region eller et tettsted har flere urbane kvaliteter, vil på mange måter gi utfall i bosetting og næringsutvikling. Samtidig er kvaliteter som nærhet til naturopplevelser blitt satt i sammenheng med livskvalitet. Det er tydelig at det er viktig for små kommuner å skape et utviklingspreget image gjennom aktiv markedsføring og profilering.

2.1.3 Sentralisering av risikokapital og eierskap

En sentralisering av risikokapital og eierskap har lenge foregått på Nordmøre og Norge generelt. Når regionens hjørnesteinsbedrift blir kjøpt opp eller fusjoner inn i store nasjonale eller internasjonale konserner gjennom betaling i aksjer, blir eierskap og beslutningsmyndigheter flyttet ut av regionen. Dette fører igjen til at lokal ledelse og kompetanse forsvinner og at regionen sitter igjen med en filial styrt utenfra, uten tanke på lokalsamfunnets behov. Nordmøre som region behøver en bedre organisering av lokal investorer og lokal kapital for næringsutviklingen. Det satses derfor på utviklingsfond i flere regioner i Norge.

2.2 Regionale utviklingstrender

Ved å analysere regionale utviklingstrender er det tatt utgangspunkt i Nordmøre som region. Videre er rapporter for fylkesplanlegging fra Møre og Romsdal fylke lagt til grunn i analysen, og det poengteres at det finnes store forskjeller innad i Møre og Romsdal fylke, samt Nordmøre som region.

Nordmøre står ovenfor en rekke regionale utfordringer:

- Stagnasjon i befolkningen med lav vekst i tettstedene og betydelig tilbakegang i perifere områder
- Lavt utdanningsnivå og få utdanningstilbud
- Svak næringsutvikling med nedgang i det tradisjonelle næringsgrunnlaget og stort behov for nye arbeidsplasser
- Svak utviklet senterstruktur med uttynning i statlige arbeidsplasser og regionale funksjoner
- Oppstykket geografi og dårlig utbygde kommunikasjoner med liten intern sammenheng
- Fare for svekket regional identitet

Det regionale utgangspunkt blir også påvirket av viktige rammebetingelser som direkte eller indirekte influerer utviklingen på Nordmøre. Tilbaketrekking av regionale statlige funksjoner fører til en økning i sysselsettingen i de regionene som blir tillagt de statlige funksjonene. Det kan være statlige arbeidsplasser og viktige regionale og nasjonale funksjoner å hente for Nordmøre, men det er viktig at Nordmøre som region står samlet for å få til dette.

Ny organisering av det regionale nivå vil for Nordmøre gi bedre potensialer for samarbeid med nabokommuner enn før. Nordmøre vil naturlig strekke seg mot Midt-Norge og bli et ytterpunkt i en ny landsdelsregion. Dette skaper igjen nye utfordringer til tettere samarbeid, men vil være en positiv utvikling for Smøla da kommunen har god kontakt og samarbeid med regionen allerede.

Fylket som regional utviklingsaktør sammen med kommunene står sentralt. Statlige regionalutviklingsmidler er overført til fylkeskommunen som så skal bruke disse på best mulig måte for fylket som helhet og for de enkelte regioner. Dette sikrer bedre regional kontroll over utviklingsmidlene, men krever regional utviklingsplan (RUP) for hele fylket, samt egne regionale utviklingsplaner.

Fylkesplanen for Møre og Romsdal er en strategisk overordnet plan for hele fylket, som fokuserer på de viktigste og mest overordnede utfordringene og veivalgene frem mot 2010. Fylkesplanen fremstiller den største utfordringen som er å utvikle vekstkraftige regioner som sikrer livsgrunnlag, trivsel og videre verdiskaping. Ut i fra dette er befolkningsgrunnlag og befolkningsutvikling samt utdanningsnivå og næringskompetanse en av utfordringene regionen står ovenfor. Videre er det fokusert på næringsstruktur og sysselsetting, samt kommunikasjon og samferdsel.

2.2.1 Befolkningsgrunnlag og befolkningsutvikling

Nordmøre har i dag en samlet befolkning på ca 60 000 mennesker fordelt på 13 kommuner. En oversikt over befolkningsutviklingen de siste 50 årene er vist i tabell 4. Etter en svak vekst på 1950 og 60-tallet så stagnerer befolkningsveksten på Nordmøre rundt 1970 på et nivå på 62.000 innbyggere. Det har siden vært en svak tilbakegang, og ved inngangen til 2004 var Nordmøres befolkning i underkant av 60 300.

Ytterkommunene i regionen har hatt til dels betydelig nedgang i befolkningen. Smøla kommune har hatt nærmest en halvering av innbyggertall de siste 50 årene, og det vil fortsette å synke men ikke så dramatisk som tidligere.

	<u>1951</u>	<u>1971</u>	<u>1992</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>1951-71</u>	<u>1971-92</u>	<u>1992-2004</u>
Smøla	4180	3389	2697	2329	2266	2255	- 0,9 %	- 1,0 %	- 1,4 %
M&R Fylke	58539	62378	61898	60246	60298	60289	0,3 %	0,0 %	- 0,2 %

Figur 4: Befolkningsutviklingen på Nordmøre 1951 – 2003.

I tall 1951 – 2004 og i prosent 1951 – 2004. (Kilde: Statistisk Sentralbyrå 2006)

Regionalt vil Nordmøre stabilisere folketallet i framtida, men det vil bli noe regionale forskjeller (Regional Utviklingsanalyse for Nordmøre 2004). Med en videreføring av dagens strukturelle trekk, vil det fortsatt bli en sentralisering mot regionsenteret. Siden befolkningen totalt sett ventes å vokse svakt, blir det ingen dramatisk forgubbing, men aldersgruppen 55 – 75 år vil få en økning i årene framover. Dette er gjennomsnittsregning for regionen og situasjonen for små kystkommuner med fraflytting kan være vesentlig verre. Videre er kjønnsbalansen skjev med flere bosatte menn enn kvinner.

En av utfordringene her er å skape trivsel og positive holdninger og synliggjøre det unike med Nordmøre. Videre er det viktig å sikre ungdom aktiv medvirking, gode møteplasser og en meningsfull fritid. Nordmøre må bli mer attraktivt for tilflytting ved å skape gode tettsteder med gode forhold og kompetente arenaer for livslang læring.

2.2.2 Utdanningsnivå og næringskompetanse

Utdanningsnivået i befolkningen er viktig både for kommunene og regionen som helhet. Særlig gjelder dette i områder der næringsstrukturen er i rask endring. Utdanningsnivået i den norske befolkningen er stadig stigende og andel av befolkningen med universitets- og høyskoleutdanning er nesten fordoblet fra 1980-tallet til 2004. I dag har 24 % av den norske befolkning en utdanning på universitets- eller høyskolenivå. Andelen personer som har grunnskolen som høyeste utdanning, er i samme tidsperiode redusert med 20 %.

I Møre og Romsdal hadde 21 % innbyggerne grunnskolen som høyeste utdanning i 2004. Andelen med videregående skole som høyeste utdanning var 60 %, og 19 % hadde en utdanning på universitets- eller høyskolenivå.

Nordmøre er tynt besatt med sterke kompetansemiljøer og høyere utdanningstilbud, og har dermed lav kompetansetetthet i befolkningen. Dette er et problem for Nordmøres omdømme og svekker regionens attraktivitet som bosted. En utfordring vil derfor være å organisere et næringssamarbeid mellom bedrifter innenfor samme næring. En videreutvikling av høyskolesenteret Kristiansund er viktig for regionene i sin helhet, men også utforske mulighetene ved nettbasert utdanning på Smøla. Det bør

derfor være en konstant satsning på å få ungdom fra Nordmøre til å flytte tilbake. Dette er ikke et kortvarig prosjekt, men bør være et delmål for regionen gjennom hele planperioden.

Utfordringene er konstant verdiskaping ved å sikre et utdanningssystem tilpasset fremtidens kompetansebehov. Tilrettelegging for økt industriell verdiskaping basert på kompetansemiljø, samt å stimulere økonomisk levedyktige næringer der kultur- og opplevelsestjenester er drivkrefter. Det å utvikle en verdiskapende region basert på våre egne energiressurser er en viktig forutsetning for økt nyskapingstakt- og omfang.

2.2.3 Næringsstruktur og sysselsetting

Offentleg sektor er en sentral arbeidsgiver i Møre og Romsdal. Om lag 35.5 % av arbeidsplassene i Møre og Romsdal er enten statlige, fylkeskommunale eller kommunale.

Et annet sentralt trekk ved næringslivet i fylket er det sterke innslaget av industri og industriarbeidsplasser. Industriarbeidsplassene utgjør 19 % av alle arbeidsplassene i fylket, og det er særlig innenfor mekanisk industri, møbel- og skipsindustri at disse arbeidsplassene finnes. Sammenlignet med de andre fylkene i Norge, er antall industriarbeidsplasser høyere i Møre og Romsdal enn i andre fylker, og vil ha stor vekstpotensiale i framtiden.

En annen sentral næring i Møre og Romsdal er varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet. I 2004 arbeidet 16.2 % innenfor denne næringen, noe som er en økning på 1.7 % siden 2000.

Ser vi på utviklingen for perioden 2000 – 2004 er det særlig innenfor forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift, samt helse- og sosialtjenester at veksten i sysselsettingen har funnet sted, med henholdsvis en økning på 20.6 % og 8.5 %.

Den største prosentvise nedgangen i sysselsettingen i perioden 2000 – 2004 er innenfor primær- og sekundærnæringene. Mens sysselsettingen innenfor industri, bergverk, olje- og gassutvinning hadde en reduksjon på 14.7 % i denne perioden, var nedgangen innen jordbruk, skogbruk og fiske på 12.5 %. Sammenlignet med gjennomsnittet for landet ellers, er det likevel en klart høyere andel som arbeider i primær- og sekundærnæringene i Møre og Romsdal. Prognosene for jordbruk og skogbruk er en kraftig nedgang i sysselsetjingane og kanskje også i produksjonen, spesielt i de perifere kommunene. Fiske og fangst får trolig redusert sysselsetting, mens fiskerioppdrett har et potensiale for vekst.

2.2.4 Kommunikasjon og samferdsel

På grunn av den geografiske lokasjonen har Nordmøre som region flere utfordringer. Fjordene på Nordmøre fungerer som kommunikasjonsmessige hindringer for veitransport, og man er avhengig av ferger og hurtigbåtforbindelser. E39 er i dag Nordmøres stamvei og hovedforbindelse nord – sør. En økt veistandard samt økt frekvens på fergesambandet vil knytte Nordmøre tettere sammen og øke mulighetene for en utvikling rundt de store sentrene, samt gi utkantkommunene et bedret konkurransefortrinn i næringssammenheng. Kristiansund er regionsenteret på Nordmøre og en videreutvikling av Kristiansund havn og flyplass vil også føre til bedre tilretteleggelse for næringsutvikling og konkurransedyktighet på Smøla.

For å skape regional vekst er det viktig å fokusere på samferdselsløsninger som utvikler samt utvider vekstkraftige bolig og arbeidsmarkedsområder, og som øker samhandlingen mellom dem. Videre er utfordringene å utvikle et regionalt styringsverktøy ved å fremme regional framgang ved å bygge på og utnytte de ulike bolig og arbeidsmarkedsregionenes fortrinn.

2.3 Smølas utfordringer

For å finne de gode mål og utviklingsstrategier for Smøla framover er det viktig å analysere hvilket utgangspunkt Smøla står ovenfor. Det er spesielt lagt vekt på befolkningsutvikling, næringsutvikling, stedsutvikling samt kommunikasjon og samferdsel. Videre vil kommunale tjenester og kommuneøkonomi være en sentral del av kommuneplanen, og skal være styrende for kommunens budsjettarbeid og øvrig kommunal planlegging.

2.3.1 Egenart og ressursgrunnlag

Smøla kommune har et totalt areal på 274 km², inkludert ca 4000 øyer og holmer, mens Fast-Smøla utgjør 214km². Alle bebodde områder er knyttet til Fast-Smøla med veiforbindelse. Kommunens strandlinje er på 439 km.

Smøla har et særpreget landskap og skiller seg ut fra resten av fylket med de lave, myrlendte flatene. Landskapet er vegetasjonsfattig og det meste av kommunens arealer ligger ca 20 moh. Bergrunnen på Smøla består stort sett av gneis, dioritt og kvartsdioritt med innslag av vulkanske bergarter, forskjellige devonske konglomerater og fossilførende kalkstein. Noen få øyer inkludert Kuløy og Edøy skiller seg ut fra resten av Smøla ved at bergrunnen består av konglomerat og sandstein.

Kommunen har et typisk kystklima med mye nedbør på gjennomsnittlig 1100 mm årlig, høy middeltemperatur (5,9 °C), milde vintre og relativt kjølige somre. Vinden er en betydelig klimafaktor og den fremherskende vindretning er sørvest. Vinden er en viktig utnyttbar naturressurs og Smøla kommune ønsker en videreutvikling av næringer knyttet til fornybar energi.

Det biologiske mangfoldet på Smøla er svært unikt i nasjonal og regional sammenheng og det utarbeides derfor en verneplan for Smøla. Rapporter som ligger til grunn for utarbeidelse av kommuneplanen er:

- *Verneplan Smøla*, tilråding fra Direktoratet for Naturforvaltning 27.6.2006.
- *Biologisk mangfold på sørlige deler av Smøla*, utarbeidet i forbindelse med plan for forvaltning av kulturlandskapet. Miljøavdelingen, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Rapport nr 8 – 1996.
- *Kartlegging av naturtyper i Smøla kommune*, Jordal, J. B, 2004. Smøla kommune, rapport.
- *Kulturlandskap. Forvaltningsplan for sørlige deler av Smøla*. Rapport fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga. Miljøfaglig utredning rapport 1996:23.

Registreringen av det biologiske mangfoldet er lagt til grunn for arealplanleggingen i kommuneplanens arealdel og blir framstilt av Verneplan Smøla, som vist ved temakart Naturvern, vedlegg 6.2.1.

Registrering av viktig kulturlandskap og kulturminner på Smøla er en viktig forutsetning for videre planarbeid og det vises til rapport *Kulturminneregistrering på Sør-Smøla*, Møre og Romsdal Fylkeskommune, Fylkeskonservatoren 1995. Registrering av kulturminner er lagt til grunn for arealplanleggingen i kommuneplanens arealdel og vist ved temakart Kulturminner, vedlegg 6.2.2.

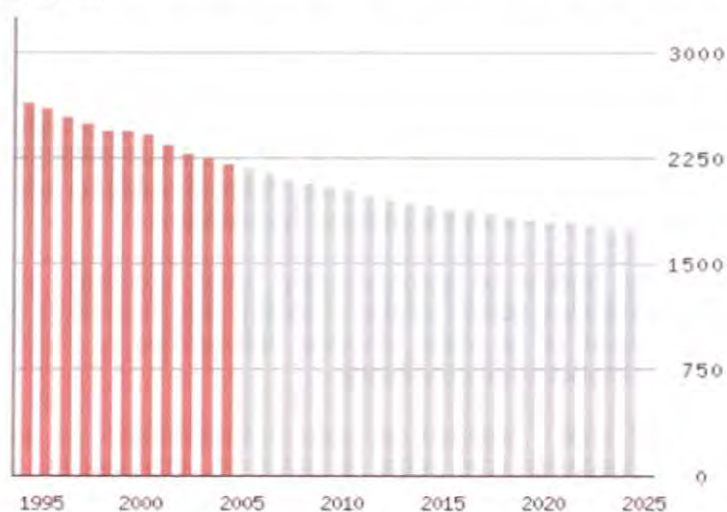
Kommunens naturressursgrunnlag er i hovedsak produksjon innenfor primærnæringene jordbruk, fiske og havbruk. Kommunens ressursgrunnlag innenfor landbruk er lagt til grunn for arealplanleggingen i kommuneplanens arealdel og vist ved temakart Landbruk, vedlegg 6.2.3. Det vises for øvrig til Strategisk Næringsplan 2007 – 2019, samt Landbruksplan 2007 – 2011.

Smøla med skjærgården og de mange øyene egner seg godt til friluftsliv, jakt og turisme. Ren luft og rent hav gir muligheter for et variert aktivitetsstilbud, sammen med et rikt fugleliv og særegen fauna. Reiselivnæringen vil i stor grad satse på å bearbeide de naturgitte rammebetingelsene. Friluftslivsinteressene er registrert og lagt til grunn for arealplanleggingen i kommuneplanens arealdel og vist ved temakart Friluftsliv, vedlegg 6.2.4. Det vises for øvrig til eget prosjekt om friluftsliv på Smøla.

2.3.2 Befolkningsutvikling

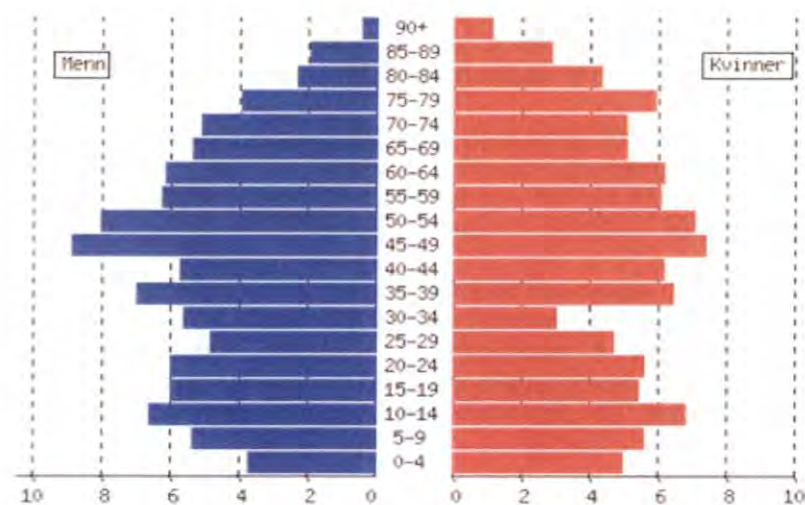
Som i mange andre distriktskommuner har folketallet på Smøla vært i stadig tilbakegang fra etterkrigstiden og fram til i dag. Folketallet innenfor Smøla kommunes grenser i 1990 var det laveste som er registrert siden organiserte folketellinger begynte. Ut i fra tabellen fra Statistisk Sentralbyrå vil denne nedgangen i folketallet fortsette. Folketallet i Smøla var 1.1.05 på 2195 innbyggere. Ut i fra figur 5 fra Statistisk Sentralbyrå vil denne nedgangen i folketallet fortsette. Det er viktig å understreke at det har skjedd store endringer de siste 5 årene hvor utfallet og effektene ikke kommer frem i en statistisk fremstilling, samt at Smøla har et gunstigere utgangspunkt enn hva statistikken viser.

Allikevel kan man ikke legge skjul på at det forventes en jevn nedgang og at det derfor er viktig at næringsutvikling og etablering av arbeidsplasser er avgjørende for å skape et stabilt samfunn for den befolkningen som er her ute. På den måten kan Smøla virke attraktiv med et middels stabilisert folketall.

Figur 5: Folkemengde på Smøla 1995 – 2005 og framskrevet fra 2006 – 2025 (kilde: Statistisk Sentralbyrå 2006)

En nasjonal trend er at flere husholdninger har flere boliger, ofte en hovedbolig og en fritidsbolig. De siste 10 årene har Smøla fått økt antall innbyggere som bor her i korte tidsrom. Det kan synes at dette er en utvikling som vil fortsette, i sammenheng med Smøla kommunes satsninger på å være en attraktiv fritidskommune. Antall fritidsbeboere er ikke registrert, men i følge Smøla kommunes registreringer for kommunale avgifter er det i overkant av 1000 husstander med fastboende og 500 fritidsboliger. Videre er det konkrete private planer for ytterligere utbygging av fritidsboliger.

Figur 6: Befolkningsfordeling på Smøla etter kjønn og alder i prosent 1.1.2005 (Kilde: Statistisk Sentralbyrå 2006)

Alder og kjønns sammensetningen viser at det er flest menn bosatt i kommunen. Videre viser tabell 6 og 7 at andel unge mellom 25 – 34 er synkende, noe som bør endres i henhold til stabilisering av folketall og antall barn i kommunen. Det er en økende andel eldre som skal ha dekket sine behov og av disse er det flest kvinner.

	Kommunen	Fylket	Landet
Andel barn og unge 0-17 år	20,2	24,1	23,6
Andel eldre 80 år og over	6,5	5,2	4,6

Figur 7: Befolkningsstruktur 2004 i prosent (Kilde: Statistisk Sentralbyrå 2006)

Prognosene om befolkningsutviklingen på Smøla skaper utfordringer for kommunen. Hvordan stabilisere befolkningsnedgangen og bli attraktiv for unge etablerere? Dette er avgjørende for at Smøla kommune skal kunne fortsatt være et attraktivt sted å etablere seg, hvor en kan finne et livsgrunnlag og en framtid på øya. Dette er utfordringene som er nærmere diskutert i kapitlene nedenfor og som gjenspeiler seg i de langsiktige stasningene denne kommuneplanen omhandler.

2.3.3 Næringsstruktur og sysselsetting

Smølas næringsliv har tradisjonelt vært innen primærnæringene landbruk og fiske. Dette har endret seg og næringslivet på Smøla består i dag også av bedrifter innenfor mange flere områder. Vi har bedrifter innen oppdrett, både med lokalt eierskap og avdeling av større nasjonale bedrifter, foredling, mekanisk industri samt bygg og anlegg. Utbygging av Smøla vindpark har medført en ny næring med stabile arbeidsplasser. Reiselivsnæringen er en voksende næring på Smøla og her er det fremdeles store utviklingspotensialer. Videre har vi et bredt næringsliv innenfor service ved butikker, SPA, frisør og lignende. Smøla kommune er den største arbeidsplassen i kommunen.

Som figur 8 viser, ligger Smøla noe under fylkes- og landsgjennomsnittet i sysselsetting, spesielt i forhold til antall sysselsatte kvinner. Det er en stor andel ansatt i primærnæring på Smøla. Det er under gjennomsnittet i sekundærnæring men er i gjennomsnittet på tertiærnæring. Når det gjelder sysselsatte fordelt på sektor, ligger Smøla over gjennomsnittet ved privat sektor og offentlig foretak, men under på offentlig forvaltning.

	Kommunen	Fylket	Landet
Sysselsatte 16-74 år (med bosted i kommunen) (4. kvartal 2003). Prosent av befolkningen	66	70	69
Menn	72	74	73
Kvinner	61	66	66
Sysselsatte fordelt på næring 2003. Prosent			
Primær	26,6	12,1	11,2
Sekundær	15,4	29,3	22,6
Tertiær	58,0	58,6	66,0
Sysselsatte fordelt på sektor. 2003. Prosent			
Offentlig forvaltning	27,8	30,2	34,9
Privat sektor og offentlige foretak	72,2	69,8	64,8

Figur 8: Arbeid / inntekt i Smøla kommune
(Kilde: Statistisk Sentralbyrå 2006)

Figur 8 viser tall fra 2001 og frem til 2003, og tar dermed ikke høyde for den utviklingen som har skjedd de siste år. Allikevel kan vi trekke noen slutninger om at over halvparten av Smølas befolkning jobber i tertiærnæringer (58 %) og at flesteparten jobber i privat og offentlige foretak (72 %).

Sysselsatte personer 16-74 år, per 4. kvartal (2004)				
	Sysselsatte med bosted på Smøla	Sysselsatte som pendler inn til Smøla	Sysselsatte som pendler ut av Smøla	Sysselsatte med arbeidssted på smøla
Alle næringer	1 031	63	179	915

Figur 9: Antall sysselsatte personer på Smøla
(Statistisk Sentralbyrå 2006)

Tabell 9 viser antall sysselsatte personer på Smøla som pendler inn og ut av kommunen. Dette er revidert tall fra 2003 som er publisert i SSB i 2004, og tabellen viser derfor ikke de siste endringer i antall sysselsatte. Pr mai 2006 er det i landet 2,8 % av arbeidsstyrken arbeidsledige. Dette er svært lavt i Norge. Også Nordmøre har de siste årene hatt en god utvikling på arbeidsmarkedet. Det er ikke bare arbeidsledigheten som går nedover, men tilgangen på nye stillinger er også økende. Smøla er en av kommunene på Nordmøre med absolutt lavest andel arbeidsledige. Videre viser figur 9 at Smøla har større andel sysselsatte som pendler ut av kommunen enn innpendling til kommunen. Dette understreker at Smøla er en bo-kommune for svært mange sysselsatte.

2.3.4 Kommunikasjon og samferdsel

Smølas lokalisering i havgapet gir kommunen ekstra utfordringer i henhold til videreutvikling av infrastruktur og kommunikasjon. Det er derfor viktig å videreutvikle tilbud innen samferdsel, veinettet og trafiksikkerheten i kommunen, samt videreutvikle de IKT-løsninger som allerede eksisterer.

Smøla kommune er en aktiv aktør i ulike prosjekter for å styrke kommunikasjon og samferdselssystemet:

- Smøla kommune arbeider for fastlandsforbindelse.
- Aktør i Imarsund-samarbeidet og jobber for kortere fergeforbindelse til Tustna kommune.
- Fergemateriellet skal tilpasses strekningen med skyttelferge, som igjen vil øke frekvensen på avgangene.
- Et tilstrekkelig kollektivtilbud
- Asfalteringsprogram for å bedre standard på vei.
- Kvalitetssikring av Fylkesveiene.
- Arbeider aktivt for at riksveien får den standarden den fortjener.
- Arbeider aktivt for hurtigbåtsambandet opprettholdes og videreutvikles.
- Smøla kommune er reder i ambulansesystemet.

2.3.5 Kommunen som organisasjon

Å levere tilfredsstillende tjenester til innbyggerne kan høres ut som en selvfølgelighet. Men dette er en stor utfordring i et samfunn og en offentlig sektor i endring og med en kommuneøkonomi som forutsetter strenge prioriteringer. Utfordringene knytter seg ikke minst til balansen mellom den enkelte innbyggers rettigheter til kommunale tjenester og samfunnets vilje til å finansiere en kommunesektor som skal levere dem.

Kommunen som organisasjon har flere oppgaver; som tjenesteyter, som tilrettelegger av virksomhet og som utvikler av lokalsamfunnet. Politikere, ansatte og innbyggere må finne sin naturlige plass og arbeidsfordeling innenfor disse rollene. Målet med kommunale tjenester vil være at tjenestene skal være kjent og tilgjengelige når du trenger dem. Dette forutsetter en åpen, profesjonell og serviceinnstilt organisasjon med tjenester som er utviklet etter brukernes behov og samfunnets krav. Full behovsdekning med god nok standard skal prioriteres før standardheving.

Kommunens betydning som tjenesteyter gjør virksomheten stadig mer kundefokusert. Kommunen skal organisere tjenestetilbudene slik at det blir et forutsigelig sikkerhetsnett tilpasset brukernes individuelle

behov, og gjøre innbyggerne i stand til å mestre egen hverdag. Det må tas i bruk systemer og metoder som gjør at kommunens tjenester blir tilstrekkelig kvalitetssikret og til akseptabel pris. Kommunen skal også være en "lærende" organisasjon, hvor brukernes behov påvirker endringer i kommunens mål og tjenesteproduksjon.

For kommunens tjenesteproduksjon skal følgende prinsipper legges til grunn:

- Politisk styring skjer ved bruk av mål, rapportering og kontroll
- Ansvar for den daglige tjenesteproduksjon er i alminnelighet lagt til administrasjonen.
- Innbyggerne skal motta tjenester basert på serviceerklæringer for den enkelte tjeneste, med utgangspunkt i "rett kvalitet til akseptabel pris". Serviceerklæringen er en beskrivelse av hva en bestemt type tjeneste skal inneholde, hva lovgivingen krever, til hvilken kvalitet og lignende. Beskrivelsen klargjør for forbrukeren hvilken kvalitet som kan forventes og for den ansatte hvordan brukerfokus skal prege tjenesten.
- Administrasjonen skal være slik organisert at den effektivt fremmer løsningen av kommunens oppgaver.
- Når et administrativt nivå har ansvaret for å utføre en oppgave, skal det også ha tilsvarende myndighet.
- Brukere av kommunale tjenester skal behandles ut i fra prinsippet om rettssikkerhet og likebehandling.

Kommunene har og vil ha en betydelig utfordring i å følge opp og delta i utviklingen i samfunnet, herunder å sikre en tilstrekkelig kvalitet på kommunale tjenester. Dette krever at kommunen har nødvendig kompetanse for å bli konkurransedyktig. Kravet til kommunens evne til omstilling og fleksibilitet vil øke.

2.3.6 Kommuneøkonomi

Hovedmål for kommunens økonomiske drift og forvaltning er å opparbeide en forsvarlig økonomisk handlefrihet og tilby tilstrekkelige tjenester. Økonomiske ressurser er en viktig forutsetning for at kommunen skal nå sine mål om å yte best mulige tjenester ovenfor Smølas innbyggere.

Kommunens inntekter bestemmes i dag av sentrale myndigheter som gjennom statsbudsjettet fastsetter rammene for sektoren. Smøla kommune har frie inntekter gjennom skatt og ramme, og egne inntekter gjennom eiendomsskatt på verker og bruk. For ytterligere informasjon, se gjeldende økonomiplan.

Når inntektene i stor grad er gitt, blir kommunens økonomiske politikk naturlig nok rettet mot utgiftssiden. Nedenfor blir det trukket frem noen av de mulighetene kommunen har til å påvirke utviklingen av økonomien, og da hovedsakelig på utgiftssiden:

- Effektivisering og omstilling
- Kunnskap om brukernes behov og hva de mener om tilbud og tjenester
- Fastsette standarder for kommunale tjenester
- Overføre oppgaver, som i dag ivaretas av kommunen, til andre
- Bedre og mer effektiv utnyttelse av eiendommer og materiell
- Øke effektiviteten av ressursbruken gjennom tiltak for å få energieffektive bygninger
- Aktiv personalpolitikk iht. etterutdanning, kompetanseheving og omskolering
- Offensiv finanspolitikk med aktivt bruk av finansmarkedet, for å oppnå gunstige lånebetingelser og overskuddslikviditet

2.3.7 Interkommunalt samarbeid

Alene kan enkeltkommuner gjøre lite for å få i gang større regionale utviklingsprosjekter eller for å bevare offentlige arbeidsplasser i kommunen. Slagkraften økes betydelig hvis Nordmøre som region står sammen om dette. Ordfører og Rådmannskollegiet for Nordmøre (ORKidé) er et formalisert samarbeid mellom 12 kommuner på Nordmøre. Dette er Kristiansund, Frei, Smøla, Aure, Halså, Rindal, Surnadal, Tingvoll, Sunndal, Gjemnes, Averøy og Eide, som til sammen har 60 000 innbyggere. ORKidé fungerer som et regionråd, og ble stiftet 20. September 1990. Dette kan sies å være et av de best fungerende regionråd i Norge, med relativt få konfliktområder.

Kollegiet fungerer som et utviklingsverktøy for regionen. I fellesskap løser de oppgaver og tar tak i nye muligheter. De områdene som har vært prioritert er utdanning, IKT, samferdsel og næringsutvikling.

"Utvikling Nordmøre" er hovedprosjekt i en partnerskapsavtale mellom regionrådet ORKidé og Møre og Romsdal fylke. Prosjektet skal videreutvikle samarbeidet mellom de 12 kommunene på Nordmøre og næringslivet i regionen. Andre saker som ORKidé har jobbet med er blant annet: Ormen til Nordmøre, Interkommunalt havnesamarbeid, Havbruk på Nordmøre, Permanent Høyskoleutdanning på Nordmøre, IKT-samarbeid med felles nettportal, Heimatt til Nordmøre, Regionalt Etablerings og nyskapingssenter på Nordmøre, Rus og kriminalitetsforebyggende arbeid, kvaliteten på fergetilbudet, rutetilbudet på Kvernberget flyplass, fagforum for kultur og såkornfond. Uttalelser til forslag som berører regionen. Smøla deltar i flere samarbeidsprosjekter gjennom ORKidé.

Ut over dette deltar Smøla kommune i legevaktsamarbeidet mellom Smøla, Aure og Halså. Videre deltar Smøla kommune i en rekke andre interkommunale samarbeidsprosjekter innenfor tjenesteområdene, spesielt innen barnevernstjenesten, sosialtjenesten og skoletjenesten.

2.3.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

Det moderne samfunn er sårbart i forhold til uventete og uforutsigbare hendelser, og av og til kan det oppstå kritiske situasjoner som det er vanskelig å ha en stående beredskap for. Konsekvensene av slike hendelser eller sannsynligheten for at de kan inntreffe, kan reduseres dersom risikovurderinger er utført på forhånd i planprosessen. Beredskapsmessige hensyn skal derfor ivaretas i all planlegging for å forebygge at unødvendige situasjoner oppstår. I tillegg kreves det at den kommunale organisasjon skal kunne omdannes til å håndtere en krisesituasjon. En krise defineres i denne sammenhengen som "ulykker, katastrofer og andre påkjenninger som er større enn det kommunens ordinære hjelpeapparat kan takle tilfredsstillende". Eksempler på slike kriser kan være ulykker, kjemiske utslipp, forurenset drikkevann, eksplosjoner, større branner, ekstremvær, bortfall av strøm eller større trafikkulykker.

En plan for kriseledelse er nødvendig for at den kommunale organisasjon skal kunne omdannes raskt og fungere godt i krisesituasjon. For at kommunens tjenestetilbud skal kunne fungere i en krisesituasjon, skal det i tillegg utarbeides beredskapsplaner for alle viktige tjenesteområder med angivelse av hvordan ressursene er tenkt brukt og oppgavene løst.

Mål for beredskapsarbeidet:

- Smøla Kommune skal være en trygg og sikker kommune for alle som bor, ferdes eller arbeider i kommunen
- Kommunen skal ha en best mulig beredskap mot aktuelle kriser og uønskede hendelser. Det skal tas beredskapsmessige hensyn ved all kommunal planlegging.
- Kommunen skal raskt kunne iverksette tiltak ved en eventuell krise.
- Beredskapsarbeidet skal sikres med internkontroll

Forebyggende tiltak:

- Alle kommunale enheter skal innenfor sine områder arbeide med å redusere sannsynligheten for at uønskede hendelser eller kriser kan oppstå, samt redusere konsekvensene dersom de likevel inntreffer.
- All kommunal planlegging herunder arealplaner, reguleringsplaner, boligplaner og lignende, skal vurderes i forhold til beredskapshensyn, risiko og konsekvenser ved tiltak, før de godkjennes.

- Risiko- og sårbarhetsanalyser skal legges til grunn ved slike vurderinger, samt revideres hvert 4. år sammen med kommuneplanen.
- Det må arbeides systematisk for å bygge opp og holde ved like kompetanse innenfor de aktuelle beredskapsområder.

Konsekvensreduserende tiltak:

- Smøla Kommune skal kunne håndtere uønskede hendelser og kriser på en slik måte at konsekvensene blir minst mulig.
- Det skal utarbeides kriseplaner/beredskaps planer for aktuelle områder.
- Ansvarlige ledd må jevnlig øves for å kunne mestre oppståtte kritiske situasjoner.

En egen plan for samfunnsikkerhet og beredskap er under utredning, samt utføring av ROS-analyser, som skal gjennomføres i løpet av 2007. For øvrig vises det til Møre og Romsdal fylkes rapport etter tilsyn med samfunnsstryggleik og beredskap datert 22. april 2005. Denne rapporten ligger til grunn for det videre arbeidet.

2.3.9 Konklusjon: Smøla kommune som samfunnsutvikler

Viktige samfunnsordninger, knyttet til kravet om en bærekraftig utvikling, effektiv næringsutvikling, demokrati og bedre samordning av samfunnsstyringen, forsterker kravet til kommuneplanen som strategisk plan for utviklingen av kommunen både som samfunn og som organisasjon.

Kommunene har hatt en hovedrolle i utviklingen av det norske velferdssamfunn. Det er ikke grunn til å tro at denne rollen blir mindre viktig i årene som kommer, selv om det sikkert vil være debatt og uenighet om på hvilke områder og til hvilken kvalitet kommunale tjenester skal ytes. I planen er det lagt til grunn som en forutsetning at kjernen i kommunens oppgaver i det vesentlige blir liggende fast i planperioden. Det innebærer at opplæring og kompetanseheving, pleie- og omsorgstiltak, teknisk infrastruktur, samt generelt ansvar for lokalsamfunnet fortsatt vil være viktige kommunale oppgaver.

Samfunnsutviklingen skjer raskt. Flyttemønster, utbygging og diskusjon omkring samfunnsstruktur er blant annet de faktorer som gjør at Smøla som bosted blir endret. Samfunnet er i stadig endring og i en slik prosess er det viktig å analysere hva som er viktig å beholde. Hva er det individet trenger for at et samfunn skal være godt? Som visjonen for smøla gjenspeiler, er det mange muligheter og strategier for en positiv samfunnsutvikling.

Det er mange utfordringer som ligger i en rolle som samfunnsutvikler. Naturressurser som fisk, jord, skog, mineraler og vindkraft legger grunnlag for mye av verdiskapningen på Smøla. Samspillet mellom natur, bosetting, kulturminner og næringsvirksomhet gir enestående muligheter for reiseliv og rekreasjon. Reiseliv er en viktig næring som har stor betydning for jobbtilbud og bosetting, og har store vekstpotensialer i nært samarbeid med andre berørte næringer. Smøla kommune har en avgjørende rolle i forvaltningen av Smølas natur- og kulturarv, samt for næringsutviklingen.

Smølas planlegging vil ha et naturlig fokus på mulighetene for å styrke bosetting, sysselsetting og levekår med særskilt vekt på fornyelse og kompetanseutvikling. Arealplanleggingen vil være avgrenset til å ta vare på det ressursbaserte produksjonsgrunnlaget og å tilrettelegge for det utviklingspotensial et som måtte foreligge iht. næringsutvikling, infrastruktur, serviceutbygging og boligbygging.

Samtlige kommunale delplaner skal gjenspeile kommuneplanen.

For å skape et helhetlig bilde av smøla som samfunnsutvikler er styrker, svakheter, muligheter og styrker analysert:

<u>Styrker</u>	<u>Svakheter</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Smøla har et godt kulturtilbud • Geografiske fortrinn ved lokasjon, tilgang på ressurser og råvarer • Fantastisk og særpreget natur og friluftsliv • Et variert næringsliv • Et velfungerende offentlig tjenestetilbud (barnehage, skole, helsetjenester etc.) • Etableringer av fritidsbeboere • Nordmøre som region har en positiv oppsving i næringsutvikling med bl.a. Imarsundprosjektet, Ormen Lange og Tjeldbergodden, samt stor aktivitet i Kristiansund som base-by. 	<ul style="list-style-type: none"> • Befolkningsnedgang • Få arbeidsplasser med krav til høy utdanning • Ujevn alderssammensetting og kjønnsfordeling. For liten andel barn og unge, samt for få kvinner. • Infrastruktur og kommunikasjon. Mangler fastlandsforbindelse, ferge er en stor kostnad og har for dårlig avgangsfrekvens. • Kommuneplan ikke rullert, iht. areal og samfunnsdel • Har ikke og vil heller ikke få videregående skole • Verneplan Smøla vil sette bergrensninger for bruk av areal
<u>Muligheter</u>	<u>Trusler</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Utvinning av naturressurser og råvarer • Bedre utnyttelse og videreføring av naturressurser og råvarer. Skape en produktutvikling og foredling i nærheten av råvarekilden. • Utviklingspotensialet innen reiseliv og turisme, spesielt innen produktutvikling. • Videreutvikle Smøla som bostedskommune og som fritidskommune • Videreutvikle Smøla som miljø og friluftskommune. • Bredbånd er installert og gir muligheter for etablering av nye næringer, effektiv administrasjon av kommunen samt bedret tilbud til befolkningen. • Videreutvikling av kommunikasjons- og transporttilbud. • Videreutvikle samferdselsmulighetene innen fergefritt Nordmøre, tunnel, flyplass. • Kompetansebygging og etablering av opplæringscenter • Bedre tilpassing av kommunale tjenester til de lokale behov • Pendling inn og ut av kommunen 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt befolkningsnedgang ved at ungdom flytter ut fra kommunen • Liten rekruttering og kompetanseheving innad i kommunen • Dårligere helse og sosialtilbud ved øking av antall eldre • Nedleggelse av skoler og barnehager ved befolkningsnedgang • Manglende kapitaltilgang og reguleringer som medfører vansker for primærnæringene. • Større tilbud og etterspørsel andre steder. • Fortsatt sentraliseringstrend og vansker for markedstilpassing. • Mangel på råstoff • Markedssvingninger • Dårligere kommunikasjons- og transporttilbud • Mangel på langsiktig politisk styring, uklare mål og sviktende engasjement i lokalpolitikken kan true utvikling av lokalsamfunnet på sikt. • Sviktende økonomiske ressurser og rammeoverføringer • Sprik mellom kommunal tjenesteproduksjon/organisasjon og lokalbefolkningens behov

Den økonomiske situasjonen i kommunen og prognoser for økonomiske rammer legger føringer for den videre samfunnsutviklingen og tilretteleggingen for å nå hovedmålene. Målet i seg selv er å bevare det samfunnet vi har i dag, og videreutvikle det til noe bedre, øke trivsel og forbedre levestandarden til befolkningen.

For oppfølging og gjennomføring av kommuneplanen, utarbeides den 4 årlige økonomiplanen/handlingsplanen som rulleres årlig. Et viktig mål bør være at økonomiplanen/handlingsplanen i større grad enn tidligere virkelig blir kommuneplanens handlingsplan. Økonomiplanen skal så i neste omgang danne grunnlaget for årsbudsjett og andre delplaner og utredninger. Økonomiplanen/handlingsplanen skal gjenspeile kommunens målsetninger i kommuneplanen. Målet er å skape et fungerende plansystem, hvor planene henger sammen og hvor langsiktig prioritering og politisk styring forenes med evne til handling og omstilling.

Kommuneplanen vil innebære store utfordringer for kommunen som organisasjon. Dersom de tanker som er nedfelt i planen; enten vi kaller dem hovedmål, strategier eller satsningsområder skal bli realisert, så vil det kreve aktiv deltagelse og innsats fra hele den kommunale organisasjon, politisk og administrativt. Framtiden vil kreve at kommunen er i stand til å opptre som en lærende, åpen organisasjon som er i takt med og i kontakt med sine innbyggere.

Denne kommuneplanen er i seg selv et bevis på at kommunens planer og satsninger blir påvirket av de prosesser som man klarer å etablere mellom kommunen og innbyggerne. Smøla kommune skal ha hovedfokus på å være en samfunnsutvikler og tilrettelegger, og dette gjenspeiler seg i de mål og strategier denne planen omhandler.

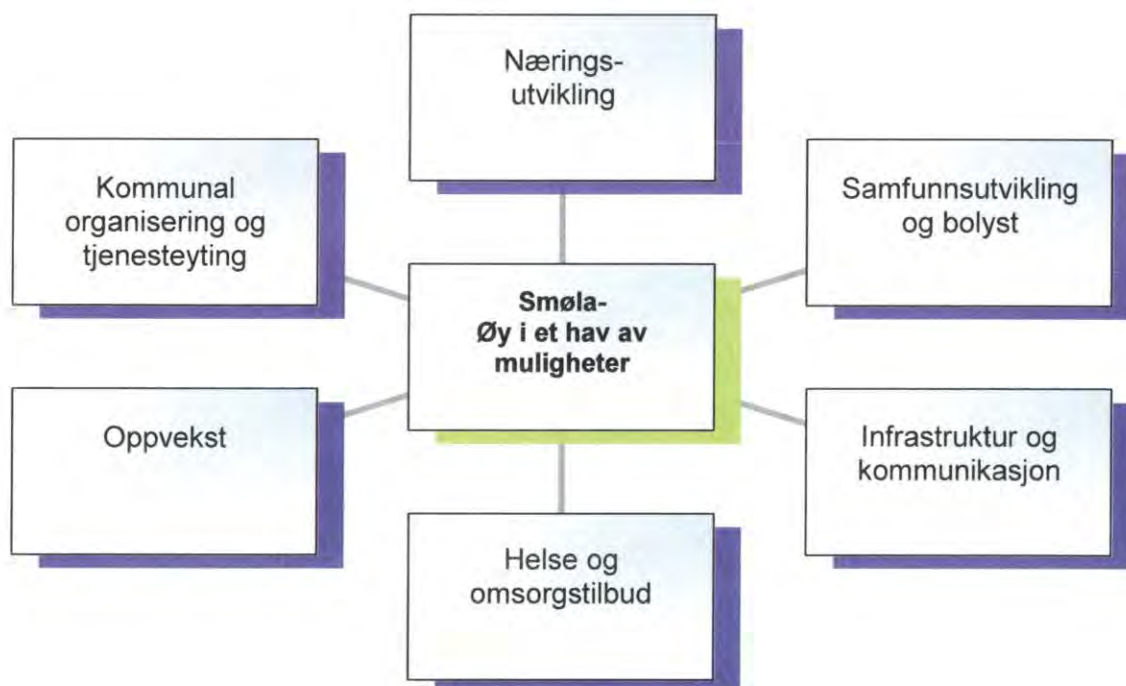
3. MÅL OG STRATEGIER

For å nå de mål som er satt opp i kapittel 2.4 om Smøla kommune som samfunnsutvikler og tilrettelegger, er det satt opp ulike hovedmål og strategier for dette. Ut i fra dette er det krystallisert ut 6 hovedmål med tilhørende strategier:

1. INFRASTRUKTUR OG KOMMUNIKASJON
2. SAMFUNNSUTVIKLING OG BOLYST
3. NÆRINGSUTVIKLING
4. HELSE OG OMSORG
5. OPPVEKST
6. SMØLA KOMMUNE SOM ORGANISASJON OG TJENESTEYTER

Hovedmålene for samfunnsutviklingen på Smøla gjenspeiles i det ønskede framtidsbildet vi har for kommunen:

- Et næringsliv med bedrifter av ulik størrelse og karakter, ulik utdanningsnivå og kompetanse, både de med lang tradisjon og nyetablerte bedrifter.
- Velutviklede grender der det er ønskelig å bosette seg med gode levekår og trygghet.
- Gode natur- og kulturtilbud i en kommune som tar ansvar for miljøet.
- God infrastruktur og gode kommunikasjonstilbud
- Tilfredsstillende helse- og sosialtilbud som dekker alle grupperes viktigste behov.
- Barn og unge med livsverd og framtidstro. Gode skole- og barnehage tilbud.
- En kvalitetsbasert tjenesteproduksjon for lokalsamfunnet, hvor forvaltningsansvaret skal være fokusert på fleksibilitet og service.

3.1 Infrastruktur og kommunikasjon

Smølas lokalisering i havgapet gir kommunen ekstra utfordringer i forhold til videreutvikling av infrastruktur og kommunikasjon, som er en forutsetning for å opprettholde bosetting og næringsutvikling, og for at Smøla skal være en aktuell aktør på konkurransemarkedet.

Mål

Smøla skal innen 2020 ha infrastruktur og kommunikasjon som gir grunnlag for at kommunen er en konkurransedyktig arena.

Strategiske føringer:

- Utvikle tilbud innen samferdsel
 - Videreutvikle veinettet og trafiksikkerheten i kommunen
 - Arbeide for tilstrekkelig vannforsyning til Smølas innbyggere
 - Videreutvikle IKT-løsninger
-

1. Utvikle tilbud innen samferdsel til kommunen

Strategien kan gjennomføres ved å:

- være pådriver for at kommunikasjon ikke skal være et hinder for etablering på Smøla
- arbeide for bedre fergetilbud totalt sett, både med hensyn til frekvens, åpningstid og materiell
- videreutvikle hurtigbåttilbudet
- arbeide for tunnel til fastlandet

2. Videreutvikle veinettet og trafiksikkerheten i kommunen

Strategien kan gjennomføres ved å:

- utarbeide trafiksikkerhetsplan for kommunen
- oppgradere veistandarden i kommunen

3. Arbeide for tilstrekkelig vannforsyning til Smølas innbyggere

Strategien kan gjennomføres ved å:

- utarbeide prioriteringer for utvikling av vannforsyning
- forbedre eksisterende vanntilførsel

4. Videreutvikle IKT-løsninger

Strategien kan gjennomføres ved å:

- ha de beste løsninger på bredbånd/elektronisk kommunikasjon
- videreutvikle regionalt samarbeid
- videreutvikle felles portal/webløsning for virksomheter på Smøla

3.2 Samfunnsutvikling og bolyst

Dette hovedmålet fokuserer på å videreutvikle en levedyktig kommune gjennom samfunnsutvikling, bolyst og livskvalitet og inkluderer vårt samlede tilbud av opplevelser, sosiale vilkår, trygghet, natur- og kulturkvaliteter og lignende.

Mål

Smøla skal være en levedyktig kommune med fokus på samfunnsutvikling og bolyst.

Strategiske føringer:

- Samfunnsutvikling og tilrettelegging for attraktive bomiljø
 - Tilrettelegging for fritidsbebyggelse
 - Bevisstgjøring av natur og miljø
 - Tilrettelegging for og inkludering av funksjonshemmede og andre utsatte grupper
 - Et allsidig kultur- og friluftsliv som skaper identitet og stedstilknytting
-

1. Samfunnsutvikling og tilrettelegging for attraktive bomiljø

Strategien kan gjennomføres ved å:

- utvikle egne prosjekter for stedsutvikling, også eksisterende tettsteder og bomiljøer
- utvikle egne prosjekter for å få smølværingene tilbake
- tilrettelegge for boligfelt i grendene
- tilrettelegge for spredt bolig- og fritidsbebyggelse
- oppføre kommunale og private utleieboliger
- utarbeide vann og avløp
- utvikle prosjekter for grønt-areal, beplantning, miljø

2. Plan for fritidsbebyggelse

Strategien kan gjennomføres ved å:

- utarbeide en plan for fritidsbebyggelse (hytteplan)
- utvikle en byggeskikkveileder
- tilrettelegge areal til fritidsformål
- tilby effektive tjenester til fritidsbeboere
- få status som bostedskommune nr. 2

3. Bevisstgjøring av natur og miljø

Strategien kan gjennomføres ved å:

- gjennomføre tiltak i henhold til forurensningsloven
- bevisstgjøre miljøperspektivet i skolene
- markedsføre ren mat og rent hav
- spre informasjon om verneplan og status som vernekommune
- starte prosjekter mot gjengroing av kulturlandskapet

4. Tilrettelegging for og inkludering av funksjonshemmede og andre utsatte grupper

Strategien kan gjennomføres ved å:

- tilrettelegge offentlige bygninger for funksjonshemmede og andre utsatte grupper
- tilrettelegge friluftsområder for funksjonshemmede og andre utsatte grupper
- tilrettelegge arbeidsplasser og kulturaktiviteter for funksjonshemmede og andre utsatte grupper
- påvirke konsesjonshaver til tilrettelegging for funksjonshemmede i kollektivtrafikken
- bedre samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner

5. Et allsidig kultur- og friluftsliv som skaper identitet og stedstilknytting

Strategien kan gjennomføres ved å:

- videreutvikle støttefunksjoner for frivillige lag og organisasjoner
- videreformidle kulturmidler
- tilrettelegge og videreformidle de automatisk freda kulturminnene
- tilrettelegge areal for friluftsmål
- tilrettelegge idretts- og friluftslivsaktiviteter, også i tilknytning til hall
- bevisstgjøre og videreutvikle de kultur- og friluftstilbud vi har i dag
- videreutvikle bibliotek tjenester

3.3 Næringsutvikling¹

Næringsutvikling er en forutsetning for opprettholdelse av bosetting og samfunnsutvikling generelt. Hovedmålet om næringsutvikling er basert på kommunedelplan Strategisk Næringsplan for Smøla kommune 2007-2019. Formålet med en strategisk næringsplan er å etablere et styringsverktøy med langsiktige mål og strategier som angir en ønsket retning for næringsutviklingen i framtida.

Mål

Smøla skal i 2020 ha et stabilt, variert og verdiskapende næringsliv på naturens premisser

Strategiske føringer:

- Tilrettelegge for ny næringsvirksomhet
- Tilrettelegge for rekruttering og kvalifisering
- Etablere og tilrettelegge for foredling og matproduksjon
- Videreutvikle vindkraft og energi
- Videreutvikle natur og kulturbasert reiseliv
- Tilrettelegge for videreutvikling av fiskeri og havbruk
- Stimulere til økt verdiskaping i landbruket

1. Tilrettelegge for ny næringsvirksomhet

Strategien kan gjennomføres ved å:

- tilrettelegge areal for næringsformål
- tilrettelegge bygg og anlegg for næringsformål
- tilrettelegge for nyetablerere
- videreutvikle kommunikasjon og samferdsel
- skape flere arbeidsplasser

2. Rekruttering og kvalifisering

Strategien kan gjennomføres ved å:

- tilrettelegge for rekruttering av ny arbeidskraft
- utvikle og videreføre en kompetanseplan for næringslivet på Smøla
- skape arena for opplæring og kursvirksomhet for næringslivet og befolkningen

3. Foredling og matproduksjon

Strategien kan gjennomføres ved å:

- etablere omsetningsledd
- arbeide for merkevarebygging
- bedrive produktutvikling
- øke bruken av teknologi

¹ Strategisk Næringsplan 2007-2019.

4. Vindkraft og energi

Strategien kan gjennomføres ved å:

- ha målretta og strategisk kompetansebygging
- fokusere på vertskapsrollen / profilutvikling av vindkraftkommunen
- fokusere på regionalt energisamarbeid
- øke avledete aktiviteter
- øke vindkraftproduksjonen

5. Kultur og reiseliv

Strategien kan gjennomføres ved å:

- drive en målretta markedsføring
- fokus på naturbasert reiseliv
- videreutvikle et kulturbasert reiseliv
- øke produktutviklingen
- etablere en vertskapsrolle

6. Fiskeri og havbruk

Strategien kan gjennomføres ved å:

- øke fokus på nyetablering og strukturering
- tilrettelegge infrastruktur for fiskeri og havbruk
- videreutvikle kunnskap og fagmiljø innen fiskeri og havbruk

7. Landbruk

Strategien kan gjennomføres ved å:

- opprettholde og stimulere til økt verdiskaping i landbruket
- stimulere til økt grønnsaksproduksjon
- utvikle tilleggsnæringer til ordinær gårdsdrift

3.4 Helse og omsorg

Helse og sosialtjenester er en grunnleggende funksjon for all samfunnsutvikling. Motivere til aktivitet og ansvar for egen helse og stimulere til samhandling mellom unge og eldre.

Mål

Befolkningen på Smøla skal sikres et tilpasset helse- og sosialtilbud til den enkelte brukers behov, med særlig vekt på å sikre barn, unge, eldre og funksjonshemmede en trygg og aktiv hverdag.

Strategiske føringer:

- Trygge og gode bo-tilbud for ulike brukergrupper
- Kvalitetssikre helse og sosialtjenester med tilstrekkelig kapasitet
- Sikre brukermedvirkning

1. Trygge og gode bo-tilbud for ulike brukergrupper

Strategien kan gjennomføres ved å:

- skape flere kommunale utleieboliger med universell utforming i nærheten av sykehjem / pensjonærheim / bofellesskap
- sikre nok institusjonsplasser
- sikre godt utbygde hjemmetjenester

2. Kvalitetssikre helse og sosialtjenester med tilstrekkelig kapasitet

Strategien kan gjennomføres ved å:

- sikre bred helse- og sosialfaglig kompetanse
- videresatse på rehabilitering og aktivisering
- kvalitetssikre tjenestene
- ha et godt tverrfaglig samarbeid kommunalt og interkommunalt.
- beholde og rekruttere fagpersonell
- øke satsningen på forebyggende arbeid
- styrke samarbeid med frivillige organisasjoner
- tilrettelegge for tidsriktige bygninger

3. Sikre brukermedvirkning

Strategien kan gjennomføres ved å:

- ha brukerrepresentant med i råd og utvalg der dette er naturlig
- ha bruker aktivt med i utforming av tjenestetilbud
- ha fleksible og endringsvillige tjenester som gir rom for individtilpasset behov

3.5 Oppvekst

Skole og barnehagetjenester er grunnleggende funksjoner for all samfunnsutvikling på Smøla. Skape nærmiljø med rom for lek og aktivitet for at barn og unge skal få utvikle egenskapene sine optimalt.

Mål

Smøla kommune skal gi barn og unge livsverd og framtidstro med fokus på læring for livet i et trygt og utviklende miljø.

Strategiske føringer:

- Opplæringscenter / kompetansesenter
- Kultur- og idrettsskole
- Tilpasset opplæring for barn og unge
- Bygninger og læringsmateriell
- Sikre brukermedvirkning

1. Etablere opplæringscenter / kompetansesenter

Strategien kan gjennomføres ved å:

- tilby opplæring innen
 - Voksenopplæring
 - Etterutdanning
 - Videregående opplæring
 - Språkopplæring
- utvikle mulighetene for internettbasert utdanning
- tilrettelegge opplæring for psykisk og fysisk utviklingshemmede

2. Kultur- og idrettsskole

Strategien kan gjennomføres ved å:

- tilrettelegge for idrett og friluftsliv (leirskole)
- utvide tilbudet med kunst og håndverk
- utvide skoletilbudet også for voksne
- tilrettelegge opplæring for psykisk og fysisk utviklingshemmede
- skape et tilbud innen mekanikk/motorsport

3. Tilpasset opplæring for barn og unge

Strategien kan gjennomføres ved å:

- heve kompetanse av personale
- øke bruken av digitale verktøy til lek og opplæring
- tilrettelegge opplæring for psykisk og fysisk utviklingshemmede

4. Bygninger og læringsmateriell

Strategien kan gjennomføres ved å:

- tilrettelegge for tidsriktige bygninger og læringsmateriell
- samlokalisere barnehager og skoler
- tilrettelegge uteområder
- oppdatere løsninger for IKT og kommunikasjon
- skape retningslinjer for bruk av eksisterende bygninger

5. Sikre brukermedvirkning

Strategien kan gjennomføres ved å:

- opprettholde og videreutvikle samarbeid mellom skole og helse
- skape samhandling med foreldre
- ha fokus på mediapåvirkning, grensesetting og folkeskikk

3.6 Smøla Kommune som organisasjon og tjenesteyter

Smøla kommune som organisasjon har flere oppgaver; som tjenesteyter, som tilrettelegger av virksomhet og som utvikler av lokalsamfunnet. Målet med kommunale tjenester vil være at tjenestene skal være kjent og tilgjengelige når du trenger dem. Dette forutsetter en åpen, profesjonell og serviceinnstilt organisasjon med tjenester som er utviklet etter brukernes behov og samfunnets krav. Full behovsdekning med god nok standard skal prioriteres før standardheving.

Mål

Smøla kommune som organisasjon skal sørge for en kvalitetsbasert tjenesteproduksjon for lokalsamfunnet, og forvaltningsansvaret skal være fokusert på fleksibilitet og service.

Strategiske føringer:

- Videreutvikle Smøla som servicekommune
- Videreutvikle Smøla kommune som arbeidsgiver
- Strukturert tjenesteproduksjon og forvaltningsansvar
- Samhandling

1. Videreutvikle Smøla som servicekommune

Strategien kan gjennomføres ved å:

- utvikle servicetorg
- øke tilgjengeligheten fra fagpersonell
- øke kvalitet og kort saksbehandlingstid
- utvikle en E-kommune, døgnåpen kommune
- Utvikle serviceerklæringer

2. Videreutvikle Smøla kommune som arbeidsgiver

Strategien kan gjennomføres ved å:

- sikre en målbevisst personalpolitikk
- videreutvikle rutiner innenfor HMS
- skape kommunale retningslinjer felles for kommunen
- øke rekruttering og fokus på å beholde personale
- utarbeide arbeidsgiverpolitisk dokument
- alle ansatte inkluderes i bedriftshelsetjenesten

3. Strukturert tjenesteproduksjon og forvaltningsansvar

Strategien kan gjennomføres ved å:

- utvikle overordnede mål og retningslinjer for den totale tjenesteproduksjon
- utvikle en plan for tjenestetilbudet
- utvikle delegasjonsreglement
- behandle brukere av kommunale tjenester ut i fra prinsippet om rettssikkerhet og likebehandling.
- utvikle egen plan for IKT

4. Samhandling

Strategien kan gjennomføres ved å:

- utvikle rutiner for samhandling innad i kommunen
- skape interkommunale samarbeidsrutiner
- videreutvikle interkommunale faglige nettverk
- skape medbestemmelse / brukermedvirkning
- øke tverrfagligheten

4. VEDLEGG

4.1 Kommunestyrets vedtak

Kommunestyret behandlet i møte 6.2.2007 sak 0008/07

KOMMUNEPLAN 2007-2019 - SAMFUNNSDEL

Følgende vedtak ble fattet:

Smøla kommune vedtar kommuneplanens samfunnsdel 2007 – 2019 for Smøla kommune jamfør plan- og bygningsloven § 20, med følgende endringer:

- 1) Utvikling av eksisterende tettsteder og bomiljøer presiseres under kap 3.2 Samfunnsutvikling og bolyst.
- 2) Å arbeide for tilstrekkelig vannforsyning til Smølas innbyggere skal stå som egen strategi under punkt 3.1 Infrastruktur og kommunikasjon.
- 3) Kap 3.1 Infrastruktur og kommunikasjon:
 - a. punkt 2 under strategi 1 slås sammen med punkt 3 og forandres til "Arbeide for bedre fergetilbud totalt sett, både med hensyn til frekvens, åpningstid og materiell".
 - b. Strategi 1 punkt 4 tilføyes "å arbeide for tunnel til fastlandet".
 - c. Nytt punkt 5 "videreutvikle hurtigbåttilbudet".
- 4) Kap 3.2 Samfunnsutvikling og bolyst:
 - a. Ordlyden i strategi 4 endres til "Tilrettelegging for og inkludering av funksjonshemmede og andre utsatte grupper".
 - b. Nytt punkt nr 4 under strategi 4: "Påvirke konsesjonshaver til tilrettelegging for funksjonshemmede i kollektivtrafikken (buss, ferge)".
 - c. Nytt punkt nr 5 under strategi 4: "Bedre samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner".
 - d. Ordlyden i pkt. 3 under strategi 4 endres til: Tilrettelegge arbeidsplasser og kulturaktiviteter for funksjonshemmede".
- 5) Kap 3.4 Helse og omsorg:
 - a. Nytt punkt under strategi 2: "Tilrettelegge tidsriktige bygninger"
 - b. Strategi 4 "Forebyggende arbeid" går ut av planen.
- 6) Kap 3.5 Oppvekst:
 - a. Nytt punkt 3 under strategi 2: "Skape et tilbud innenfor mekanikk/motorsport", taes inn i planen som eget tiltak under strategi 2.
 - b. Ny ordlyd i punkt 1 strategi 5: "Opprettholde og videreutvikle samarbeid mellom skole og helse".
- 7) Kap 3.6 Smøla kommune som organisasjon og tjenesteyter: Nytt punkt 3 under strategi 2: "Alle ansatte inkluderes i bedriftshelsetjenesten".
- 8) Kapittel 1.3 Samfunnssikkerhet og beredskap flyttes til samfunnsdelen. Kapittelet vil bli komplimentert med henvising til M & R fylkes rapport av Smølas samfunnstrygghet og beredskap ved deres tilsyn i 2005. Videre henvises til ROS-analyse i beredskapsplan for Smøla som gjennomføres i løpet av 2007.
- 9) Innspill fra M & R fylke angående automatisk freda kulturminner tas til følge.

4.2 Kommuneplanprosessen

Framdriftsplanen ble endret etter behov under prosessen, og hadde en kontinuerlig drift av arbeidet og for å oppnå ferdigstilling av planen innen 2006. Det understrekes imidlertid at fremdriftsplanen har stramme rammer og at en del justering kan påregnes.

Tidfesting	Oppgave	Merknader
November – januar	Arbeid med oppdatering av kartdatabasen prioriteres	Planlegger og Ingeniør i kart og oppmåling samarbeider om dette
Desember 2005	Organisering av arbeidet bestemmes og planprogram utarbeides Første møte med alle sektormyndigheter	Formål å få frem flest mulige arbeidsoppgaver og behov for rulleringen, samt å informere/kommunisere.
Januar 2006	Møte i lederteam Møte med formannskapet	Formål å få frem flest mulige arbeidsoppgaver og behov for rulleringen, samt å informere/kommunisere.
Februar	Kunngjøring av oppstart av kommuneplan. Frist for innspill settes til mars.	Formål: alle har muligheten til å komme med innspill, samt lag og foreninger.
	Planprogram utarbeides og sendes på høring Møte med teknisk hovedutvalg	Formål å få frem flest mulige arbeidsoppgaver og behov for rulleringen, samt å informere/kommunisere.
9. mars	Møte med intern referansegruppe Møte med ekstern referansegruppe	Formål å få frem flest mulige arbeidsoppgaver og behov for rulleringen, samt å informere/kommunisere.
10. april	Innspillperiode slutt, arbeidet med planutkast starter	
27. april	Møte med intern og ekstern referansegruppe	Drøfte forslag til planutkast på et tidlig stadium
4. mai	Møte i formannskapet	Drøfte forslag til planutkast på et tidlig stadium
Mai	Arbeid med planutkast	Koordinering av innspill fra arbeidsgrupper og formannskap
15. – 30. mai	Grendamøter	Informasjon og kommunikasjon med enkeltpersoner og lag og organisasjoner. Alle får møte til sin grend og komme med innspill for samfunnsutviklingen i grenda.
30. mai	Presentere samfunnsdel til formannskapet	
Juni – september	Arbeid med planutkast	Samfunnsdel og arealdel bearbeides i henhold til innkommende innspill og merknader.
September	Sende rulleringsforslag til hovedutvalg og formannskap	Avklare eventuelle innsigelser på forhånd, forhandle for å unngå innsigelser til rulleringsforslaget når det kommer på høring
10. oktober	Behandling i formannskapet	Legges ut til høring
11. oktober – 13. november	Høring og offentlig ettersyn	
November / desember	Justering/korrigerings av rulleringsforslaget i forhold til innkomne merknader	
	Drøfting av justert rulleringsforslag i arbeidsgruppene og formannskapet	
Januar	Oppdeling av samfunnsdel og arealdel	Det ble bestemt å dele opp samfunnsdelen for seg selv og kjøre eget vedtak på denne. Arealdelen er avhengig av kartoppdateringer og interkommunalt geodatasamarbeid.
6. februar	Egengodkjenning av samfunnsdelen i kommunestyret	
Februar	Samfunnsdelen kunngjøres og oversendes sektormyndigheter. Arbeids med arealdel gjenstår.	Formelle rutiner

